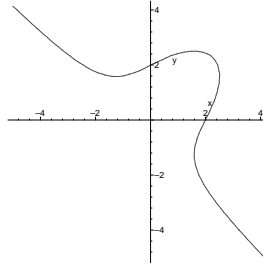

Välikoe 3. 5.5.2003 klo 16-19

Täytä huolellisesti kaikki vaaditut tiedot jokaiseen vastauspaperiin.

Vain funktiolaskimet ovat sallittuja!

1. Osoita, että käyrä $x^3 - 3xy + y^3 = 8$ leikkaa y -akselin täsmälleen yhdessä pisteessä ja määritä tähän pisteeseen piirretyn tangentin yhtälö.

2. Määritä funktion $f(x, y) = 2x^3 + 3x^2 + 2y^3$ suurin ja pienin arvo ehdolla $x^2 + y^2 = 1$.
3. a) Olkoot $a > 0$ ja $b > 0$ vakioita. Osoita, että venytetyn napakoordinaattimuunnoksen $x = ar \cos \theta$, $y = br \sin \theta$ Jacobin determinantti $\frac{\partial(x,y)}{\partial(r,\theta)}$ on muotoa abr . Tässä $0 \leq r \leq 1$ ja $0 \leq \theta < 2\pi$.
- b) Laske (esim. a-kohdan avulla) ellipsin puolikkaan $D = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 \mid x^2/a^2 + y^2/b^2 \leq 1, y \geq 0\}$ pinta-ala A ja sen keskiön y -koordinaatti

$$\bar{y} = \frac{1}{A} \iint_D y \, dA.$$

4. a) Laske kappaleen $K = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 \mid 0 \leq y \leq 2, 0 \leq z \leq \sqrt{y}, 0 \leq x \leq z\}$ tilavuus.
- b) Johda R -säteisen pallon h -korkuisen kalotin pinta-alan lauseke $A = 2\pi Rh$; integroi pallokoordinaatiston kulmien avulla. (Merkinnät liittyvät alla olevaan **poikkileikkauskuvioon**. Pinta-alan suurennussuhdetta ei tarvitse johtaa.)